

Planteskadegørernes TOP 10

Landbrugsstyrelsen har fokus på særligt skadelige sygdomme og skadedyr på planter. Dem kalder vi karantæneskadegørere, og der er ca. 250 forskellige af dem.

Karantæneskadegørere er bakterier, svampe, insekter, nematoder (rundorme) eller virus, som vi forsøger at holde ude af Danmark og EU. Hvis vi finder dem, skal vi bekæmpe dem og hindre, at de spreder sig. Det er ikke alle karantæneskadegørere, der har et dansk navn.

I denne folder kan du lære 10 udvalgte karantæneskadegørere at kende. De er udvalgt efter symptomernes eller skadegørerens genkendelighed eller at der er risiko for fund i Danmark.

Du kan læse endnu mere om planteskadegørere og sygdomme på:

lbst.dk/virksomheder/gartneri

Anmeld fund af
skadegørere

lbst.dk

Foto: Richard Migneault,
BugGuide.net

Saperda candida

En stor bille, der især angriber æbletræer, men bl.a. også pære, blomme, tjørn og røn. Den voksne billes krop er ca. 2 cm. lang med 2-2,5 cm. lange antenner. Larven kan blive op til 4,5 cm. Billen gnaver af bladene, men skaden sker, når larverne borer tunneller i træet. Symptomerne ses som runde udgangshuller, savsmuld og saftflåd på stammen. Den findes i Nordamerika og kan spredes hertil med levende planter.

Foto: Peter Baufeld,
gd.eppo.int

Agrilus anxius

Denne kobber-bronze farvede pragtbille angriber birketræer. Den voksne billes krop er ca. 12 mm lang, larven kan blive op til 20 mm. Billen gnaver af træets blade, mens larven gnaver gange i stammen. Symptomer på angreb ses som 3-5 mm D-formede udgangshuller og tunneller med savsmuld i træets bark. Billen findes i Nordamerika. Den kan spredes med planter, træ og flis mm.

Foto: Whitney Cranshaw,
Colorado State University / © Bugwood.org

Foto: DG Nielsen, gd.eppo.int

Foto: Camille Picard, gd.eppo.int

Xylella fastidiosa

En bakterie, som kan angribe mange forskellige arter af træ, og som kan medføre, at træet visner og dør. I Italien har den ødelagt store arealer med oliven. Bakterien kan spredes med insekter fra syge til raske træer, når de suger bladsaft.

Foto: Romana Riaz Ahmad, Landbrugsstyrelsen

Asiatisk askepragtbille *Agrilus planipennis*

En bille, der lever i Asien. Dens larver gnaver gange i asketræers stammer, så de svækkes og dør. Den kan spredes med flis, brænde og træemballage og findes i Rusland.

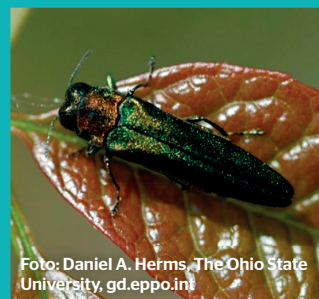

Foto: Daniel A. Herms, The Ohio State
University, gd.eppo.int

Foto: gd.eppo.int

Europæisk visneskimmel *Phytophthora ramorum*

En svamp, der især findes på *Rhododendron* og *Viburnum*, men den kan også angribe bøg og eg ved høje smittetryk. Symptomerne er visne dele af knopper og blade, som breder sig fra bladstilk eller bladspids. På stammen kan der være blødende sår. Den har ødelagt store områder med eg i Californien.

Foto: Henrik Jørgensen Hansen

Japanisk fyrrebuk

Monochamus alternatus

En bille, der lever i Asien. Billen gør ikke selv skade på træer, men den kan overføre fyrrevednematoder til fyrretræer. Nematoden lever i træet og hindrer det i at optage vand, så træet svækkes og dør.

Foto: Matteo Maspero, Fondazione Minoprio, Como (IT), gd.eppo.int

Asiatisk

citrustræbuk *Anoplophora chinensis*

En stor bille, der kan angribe mange plantearter. Kroppen uden følehorn er 2,5 - 3,5 cm stor. Det er larven, der skader planter ved at gnave gange i træernes stamme. Den findes i Asien, hvorfra den kan komme til EU med levende planter.

Foto: Matteo Maspero, Fondazione Minoprio, Como (IT), gd.eppo.int

Foto: Matteo Maspero, Fondazione Minoprio, Como (IT), gd.eppo.int

Landbrugsstyrelsens arbejde

Vi arbejder for at sikre sunde planter i danske gartnerier, planteskoler, hos danske landmænd og i den danske natur. Det er vigtigt, at beskytte vores planter og natur mod sygdomme og skadedyr for at værne om vores natur- og kulturlandskab, samt produktion.

Sådan arbejder vi på at sikre sunde planter:

- Vi kontrollerer handel med frø og planteprodukter ved import og eksport for at undgå, at der kommer nye skadedyr til Danmark eller andre lande.
- Vi fører tilsyn med planteskoler og gartnerier.
- Vi overvåger, om der er nye sygdomme og skadedyr i vores natur, skove og parker. Resultatet fortæller os om planternes sundhed i Danmark.
- Vi samarbejder med andre lande for at sikre plantesundheden, for plantesygdomme kender ingen grænser.
- Vi inddrager forskere og borgere i vores arbejde - vi har også brug for din hjælp.

Hvis du opdager en af disse skadegørere, skal du anmelde fundet på Landbrugsstyrelsens hjemmeside på lbst.dk

Du kan læse endnu mere om planteskadegørere og sygdomme på:

www.lbst.dk/virksomheder/gartneri

Aromia bungii

En bille, som angriber en række frugttræer, bl.a. blomme, kirsebær, abrikos, fersken og andre *Prunus*-arter. Den voksne bille er op til 4 cm stor og larven 3,8-5 cm. Larverne laver huller i træet under barken, så træet kan gå ud. Billen stammer fra Asien, men er spredt til Italien og Tyskland. Billen spredtes bl.a. med levende planter og emballage træ fra Asien.

Foto: Matteo Maspero, Fondazione Minoprio, Como (IT), gd.eppo.int

Foto: Matteo Maspero, Fondazione Minoprio, Como (IT), gd.eppo.int

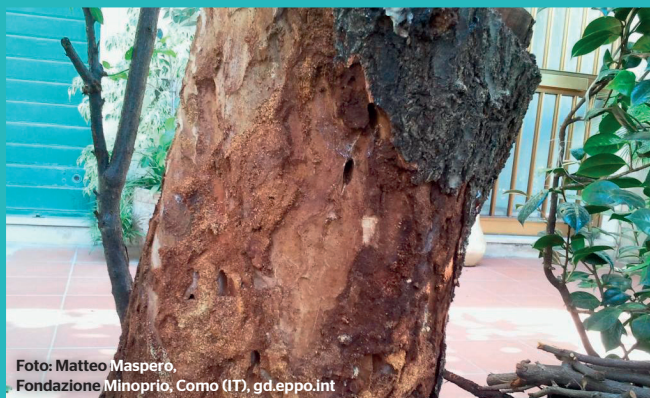

Foto: Matteo Maspero, Fondazione Minoprio, Como (IT), gd.eppo.int

Foto: Franck Hérard, European Biological Control Laboratory, Montferrier-sur-Lez, gd.eppo.int

Foto: Dennis Haugen, insectimages.org

Asiatisk træbuk *Anoplophora glabripennis*

Billen ligner til forveksling "sin fætter", den asiatiske citrustræbuk, og kan også angribe mange plantearter. Uden følehorn er kroppen ca. 1,5-3,5 cm lang. Larven kan blive op til 4,5 cm. Den findes i Asien, men kan komme til EU med importeret træemballage.

Blommepox

En virus, der angriber arter af stenfrugter som eksempelvis blommetræer. Den kan ødelægge høsten, da frugterne smager dårligt eller falder af træet, før de er modne. Symptomerne er lyse ringformede pletter på blade og/eller frugter.

Foto: Henrik J. Hansen